

**UCHWAŁA NR LXXVI/2166/22
RADY MIASTA KRAKOWA**

z dnia 12 stycznia 2022 r.

**w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zakazu palenia
paliwem stałym, w tym węglem i drewnem.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) w związku art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 870) Rada Miasta Krakowa uchwala co następuje:

§ 1. 1. Po rozpatrzeniu petycji Pana (wyłączenie jawności w zakresie danych osobowych: na podstawie przepisów o ochronie danych osobowych oraz art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej; jawność wyłączyła Marta Kucharyk Kierownik Referatu Sesji RMK w Kancelarii Rady Miasta Krakowa) dotyczącej zakazu palenia paliwem stałym, w tym węglem i drewnem, Rada Miasta Krakowa nie uwzględniła wniesionej petycji.

2. Uzasadnienie stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa do poinformowania składającego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Miasta Krakowa

Michał Drewnicki

Załącznik do uchwały Nr LXXVI/2166/22

Rady Miasta Krakowa

z dnia 12 stycznia 2022 r.

W dniu 1 września 2021 r. wpłynęła do Rady Miasta Krakowa petycja Pana (wylączenie jawności w zakresie danych osobowych: na podstawie przepisów o ochronie danych osobowych oraz art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej; jawność wyłączyła Marta Kucharyk Kierownik Referatu Sesji RMK w Kancelarii Rady Miasta Krakowa) dotycząca zakazu palenia paliwem stałym, w tym węglem i drewnem, w której wnoszący petycję wnioskuje o pilną nowelizację zakazu palenia paliwem stałym i wyłączenie z niego drewna i paliw pochodnych z niego wykonanych.

Petycja została przekazana do Prezydenta Miasta Krakowa celem przygotowania i przedstawienia informacji umożliwiających jej rozpatrzenie przez Radę Miasta Krakowa.

Prezydent Miasta Krakowa udzielając wyjaśnień poinformował, że Kraków jako jedyna aglomeracja w Polsce zmagająca się z tak niekorzystnymi warunkami geograficzno-klimatycznymi: cisze atmosferycznej w okresie zimowym, inwersja termiczna, niekorzystna wilgotność powietrza, położenie w dolinie otoczonej wzgórzami. Rażąco przekroczenia norm zanieczyszczeń powietrza jakie odnotowywane były w Krakowie nie występowały w żadnych innych krajach Europy Zachodniej. Drastyczne ograniczenie emisji z sektora komunalno-bytowego było szczególnie istotne ze względu na dużą ilość mieszkańców narażonych na życie w środowisku niespełniającym wymagań standardów jakości powietrza. Mieliśmy do czynienia z sytuacją kryzysową, prowadzącą do naruszenia najwyższych wartości takich jak zdrowie i życie. W obliczu tych problemów istotne było dobranie do istniejącej sytuacji kryzysowej odpowiednich środków restrykcyjnych.

Działania naprawcze prowadzone w celu poprawy jakości powietrza realizowane są, zgodnie z przyjętą polityką określoną przez Sejmik Województwa Małopolskiego, w kolejno przyjmowanych Programach Ochrony Powietrza, stanowiących akty prawa miejscowego. Pierwszy program został opracowany w 2005 roku przez Wojewodę Małopolskiego. Aktualnie obowiązuje program przyjęty uchwałą nr XXV/373/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 września 2020 r. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska programy te ustalają kierunki i zakres działań niezbędnych do przywracania standardów jakości środowiska, harmonogramy rzeczowo - finansowe, a także określają podmioty do których skierowane są wskazane w programie działania.

Miasto Kraków realizuje w sposób konsekwentny i rzetelny wskazane w ww. Programach obowiązki, z których co roku przekazuje sprawozdania do Marszałka Województwa Małopolskiego. Działania w sposób szczególny skierowane są na ograniczenie niskiej emisji powodowanej przez sektor komunalno-bytowy, który zgodnie z Programem Ochrony Powietrza posiada największy udział w stężeniach pyłu zawieszonego w powietrzu. Priorytetem była jak najszybsza likwidacja nieekologicznych źródeł grzewczych i zastąpienie ich proekologicznymi systemami, a tym samym redukcja zawartego w powietrzu pyłu zawieszonego.

Zakaz stosowania paliw stałych na terenie Miasta Krakowa, w tym biomasy drzewnej, poprzedzony licznymi analizami, jak również konsultacjami społecznymi, wprowadzony został uchwałą nr XVIII/243/16 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 15 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej Kraków ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Powyższa uchwała Sejmiku Województwa Małopolskiego ma na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza i ze względu na swój restrykcyjny charakter jest kluczowym elementem walki o poprawę jakości powietrza w Krakowie. Według uzasadnienia do uchwały „spalanie drewna w kominkach średnio powoduje porównywalną, a niekiedy wyższą emisję pyłu i benzo(a)pirenu niż spalanie paliw stałych w kotłach węglowych. Zgodnie z raportem technicznym Europejskiej Agencji Środowiska dotyczącym wskazówek inwentaryzacji emisji zanieczyszczeń („EMEP/EEA emission inventory guidebook 2013”) średnia emisja pyłu PM10 ze spalania biomasy w energooszczędnych piecach i kominkach (380 g/GJ) jest o 70% wyższa niż ze spalania węgla

w kotłach o mocy do 50 kW (225 g/GJ). Kominki otwarte emitują natomiast prawie 4-krotnie więcej pyłu PM10 niż kotły węglowe (840 g/GJ) (...) Nawet w przypadku nowoczesnych kominków niskoemisyjnych, wielkość zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza przewyższa emisję ze spalania paliw gazowych i lekkiego oleju opałowego. W kontekście niekorzystnych warunków geograficznych położenia miasta Krakowa oraz narażenia dużej populacji mieszkańców miasta, konieczne są działania umożliwiające osiągnięcie w długiej perspektywie coraz ostrzejszych norm wynikających z przepisów (...) oraz rekomendacji Światowej Organizacji Zdrowia (...).”

Działania Miasta Krakowa, mające na celu ograniczenie emisji z sektora komunalno- bytowego, prowadzone poprzez realizację Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Krakowa, skutkowały zmianą ponad 25 000 palenisk węglowych na proekologiczne źródła grzewcze, na łączną kwotę dofinansowania ponad 336 mln zł w latach 2012-2020. W bieżącym roku Wydział ds. Jakości Powietrza Urzędu Miasta Krakowa przeprowadził aktualizację bazy palenisk na paliwa stałe zlokalizowanych na terenie Miasta Krakowa. Otrzymane dane dotyczą ilości potencjalnie czynnych palenisk na paliwa stałe, będących jedynym źródłem ogrzewania w budynkach. Szacuje się, że na terenie Krakowa znajduje się około 600 budynków ogrzewanych paliwem stałym. Proces dotacyjny miał pozytywny wpływ na stan jakości powietrza. Stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego PM10 oraz PM2.5 zachowują tendencję spadkową. W roku 2020 wszystkie stacje monitoringowe wskazywały wartości zgodne z normą 40 µg/m³ dla pyłu PM10. Ponadto w 2019 roku stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego PM2.5 osiągnęły poziom dopuszczalny 25 µg/m³ obowiązujący do końca roku 2019 (z wyjątkiem stacji komunikacyjnej przy alei Krasieńskiego). Nowym wyzwaniem jest osiągnięcie normy zaostrzonej 20 µg/m³ (wprowadzonej od 2020 roku).

Podejmowanie radykalnych działań jest niezbędne dla osiągnięcia dobrej jakości powietrza. Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami była przedmiotem kontroli przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli na przełomie 2017/2018 roku, która oceniła, że w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 30 czerwca 2017 r. Gmina Miejska Kraków „podjęła adekwatne do rangi problemu i prawidłowo ukierunkowane działania naprawcze mające na celu osiągnięcie wymaganej jakości powietrza na terenie miasta”. Według Najwyższej Izby Kontroli „obecna skala działań stwarza - jako jedynej jednostce w Małopolsce - możliwość osiągnięcia założonych rezultatów (efektów ekologicznych) w roku końcowym realizacji głównego programu naprawczego dla województwa małopolskiego”.

Naczelnny Sąd Administracyjny, w uzasadnieniu do wyroku sygn. akt II OSK 1060/17 z dnia 12 marca 2019 r. stwierdził, że uchwała nr XVIII/243/16 z dnia 15 stycznia 2016 r. Sejmiku Województwa Małopolskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej Kraków ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, została zredagowana starannie, uwzględniając zasadę przyzwoitej legislacji i zaufania obywatela do państwa, oraz z zachowaniem zasady równości wyrażonej w art. 32 Konstytucji RP.

Prezydent Miasta Krakowa poinformował, że w związku z powyższym nie planuje występować do Marszałka Województwa Małopolskiego o wprowadzenie zmian w ww. uchwale Sejmiku Województwa Małopolskiego.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Krakowa po zapoznaniu się z ww. informacjami przedstawionymi przez Prezydenta Miasta Krakowa, zarekomendowała rozpatrzenie zgłoszonej petycji w sposób zaproponowany w treści projektu uchwały.